

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 23. vel. travna. 1884.

List 21.

Alfons Ratisbon.

Ker je glas počil, da je za Teodorom umerl tudi njegov brat Alfons Ratisbon v Jeruzalemu, naj podamo glavne črte tudi iz njegovega življenja. Življenje Alfonsa Ratisbona je silo znamenito in vsakemu zanimivo, naj si je Alfons sam živ, ali mertev.

Izraelska družina Ratisbonnes (Rezn. Ratisbona, Regensburg) prebiva že nekaj stoletij v Elzasu in je imela zlasti v Strasburgu imenitno trgovsko hišo, ki se je obilno pečala z denarstvom. Bila je bogata, sloveča pa tudi dobrotna. Izmed dveh bratov, ki sta bila na čelu te družine, je bil eden brez otrok in v redu velikega judovskega duhovstva; drugi je imel osem otrok, med katerimi sta bila tudi brata Teodor in Alfons, ki sta jedro v naši zgodbi. Starši so bili kmali umerli in bogati stric je prevzel skerb čez otroke svojega brata.

Alfons, rojen 1. majnika 1814 v Strasburgu, se je izobrazoval v kraljevem vstavu svojega rojstnega mesta. L. 1825 pa se zgodi velik potrës v Ratisbonovi rodovini. Teodor, rojen 28. grud. 1802, učen in posebno izobražen mladenec, se je namreč dal kerstiti ter je prestopil v katoliško Cerkev. Soznanil se je bil namreč z učenjakom in modrijanom Botain-om, ki je bil ob tistem času učenik v Strasburgu, in nasledek je bil, da je judovsko zмотo sprevidil. Jezusa Kristusa iz temeljitega preiskovanja spoznal ter mu čast dal kakor resničnemu Odrešeniku svetá. Pripravljal se je potem na duhovski stan in 18. grud. 1830 je bil posvečen. Veliko in neutrudljivo je delal v prid sv. Cerkve v svojem domačem mestu. L. 1840 pa je šel v Pariz, kjer je zraven svojega duhovskega poklica tudi z učenostmi in pisanjem veliko se pečal. Spisal je po virih življenje slovečega sv. Bernarda in njegovega stoletja (Histoire de saint Bernard et de son Siècle), ktereга izvir in prestave imajo že več natisov. Bil je tudi eden glavnih predstojnikov bratovšine Marijnega presv. Serca za spreobračanje grešnikov v Parizu. To speobernjenje je bilo napravilo veliko zgledovanje pri vernih in pri nejevernih. Tukaj ni noben človek mogel samopridnosti natolcevati, napčnih namenov podtikati. Ni bilo vmës lahkomiselnosti, ne nepremišljenosti, ne nečimernosti in častíželjnosti. Skoz in skoz je bilo očitno, da mladi človek dela z resnim prevdarkom in prepričanjem, s polnim spominom in edinim ozirom na svojo srečo v prihodnjem življenji. Teodor iz

svojega spreobernjenja ni le imel nobenega časnega dobička in prida, temveč na mnogotero stran zgubo, in čakalo ga je obilno vojske in zatajevanja. Zavoljo tega so se verni po pravici veselili, nejeverni pa osupnjeni in oplašeni niso vedili kaj reči. Teodor pa s svojim spreobernjenjem in nadaljnim djanjem nič več in nič manj ni pokazal, kakor da je v resnici olikan in umen mlad človek, ki brez ozira na svet in posvetnost gre po poti, ki je prepričan, da ga bode k cilu pripeljala. Serce nas more boleti, da veliko olikanih slovenskih mladenčev z naj lepšimi zmožnostmi nima enake bistrice prevdarnosti ter ne vedó prevdariti modrih besedi: „Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem!“ —

Človek! modro stori vsako delo
Misli, kakšen konec bo imelo!

Alfons pa, zveršivši uke v kraljevem vstavu, je prestopil v nekako odgojiše, ki jih imenujejo penzionate. Naj imenitniših protestantov sinovi iz Elzasa in iz raznih nemških pokrajin se ondi izrejajo po pariškem okusu in kopitu za višji in omikano gospostvo. Velikrat pa se v tacih penzijonatih mladini serce in duh malo oblažuje, vadijo se bolj tako imenovane spodobne šege in obnaše za svet; in mladi ljudje pridejo iz njih kakor vošeni možici, brez duha in brez serca, pa tudi brez zavednosti, da je treba še za kaj družega skerbeti, kakor za telo in za to, kar taisto želí in potrebuje.

Alfons Ratisbon vender je pozneje tudi v vedah tako napredval, da je postal doktor krasovednosti. Lotil se je potlej pravniške vede in dosegel je v Parizu pismo za pravdosrednika. Vender pa mu tega stanú rodovina ni dopustila. Bil je ljubljenc stricu in vsi deržini, zlasti ker so upali, da jim bode Alfons iz njih vere odločenega Teodora bogato namestoval; torej so ga odmenili za bankovsko in menjavsko opravilo in za glavo cele hiše. Alfons se je temu vdal. Stric zato ljubljencu, da bi si ga še bolj prikupil, dovoli vsaktere kratkočase, veselice in vedrila: viditi ga je zdaj na konji, zdaj v kočiji, zdaj v družinah, pa spet na popotvanji, kakor se mu je zljubilo. Tergovstvo s presnimi številkami pa mladenča, ki je bil ves gibčnost in življenje in poln duha, vender le ni veselilo. Živel je torej več v Parizu kot v Strasburgu.

Ratisbon v svojem pravem bitji ni bil več jud, kakor postava tirja; vender pa si je vse prizadjal, da bi judom po duhovno in telesno v boljši stan pomagal;

podpiral je očitne liste v prid judovstva, napravil celo loterijo na Francoskem, ki je judom veliko nesla. Zraven tega je pa kristjanom škodoval, kjer koli je mogel. Še posebno sovražljiv pa je bil brez prenehanja zoper svojega brata Teodora. Tega in tacega počenjanja so bili Ratisbonci kaj veseli, in nezmerno se jim je s takim djanjem prikupoval.

Med tem takim se je Alfons bližal že 28. letu svojih dni na zemlji in čas je bil, da bi prišel do kake stanovitnosti. Bližnja zlahtnica, njegova prava sestričina, je bila tako po njegovem sercu, da se je l. 1841 z njo zaročil. Pohlevnost, dobrota, priserčnost in nežnost nedolžne zaročenke ga je silo srečnega in tako zadovoljnega storila, da se mu je poživljati začela celo vera na neumerjočnost in na Boga, k kateremu nikoli ni klical. Prešinovali so ga toliko bolj občutki srečne prihodnosti, ker tudi v krogu njegove deržine so ga odkritoserčno vsi ljubili in spoštovali — stric, bratje in sestre . . . . Pogrešala se je le še ena sama reč pri Ratisbonu, da bi bil popolnoma srečen, namreč sladki mir z višave. Tega svetna ljubezen in blagernost ne more nadomestiti, in kjer ga ni, tam se odpira od časa do časa neizrečena praznota in dolgočasnost, bodi si priložno ali nepriložno. Tu ne pomagajo lepe in sladke besede, ne ples, ne napitnice, ne sploh paša svojih počutkov in družine. To je občutil tudi Ratisbon, dasiravno še sam ni prav vedel, kaj mu je in česa mu manjka.

Ni se mudilo za ženitvanje, ker nevesta je bila še mlada, Alfons se je odmenil za razvedrilo še na Jutrovo popotvati, in povernivši se svatovšino obhajati. Sklenil je podati se čez Civita-vekio, Neapelj in Palermo na Jutrovo, zlasti pa v Carigrad. Odrinil je 12. listopada 1841 in spomladi se je mislil verniti. V jezi do brata Teodora in do katoliške Cerkve ni hotel ne v Rim iti, ne na kako rimsko cesto stopiti.

Med tem pa je že 14 dni, kar daje Teodor Ratisbon moliti v kapeli matere bratovšine presvetega Marijnega serca „za mladega Izraelca, ki se je odmenil popotvati na Italijansko in na Jutrovo.“ To je ravno poprej omenjena bratovšina presv. in neomadežanega Marijnega serca, ki jo je bil ustanovil 3. grud. 1835 rajni fajmošter Dufrische-Desgenettes v cerkvi Marije D. Zmagovavke za spreobračanje grešnikov, prihodnje leto 22. prosenca pa pričel. Razširila se je potem po vsem svetu in neštevilno so prečudne spreobrnjenja, ki so se zgodile na priporočevanje v Marijino serce.

Alfons pride v Neapelj, ogleda mesto in mnogotere reči v svoj dnevnik zapisuje. Posebno černo je opisoval duhovne, ktere je iz serca čertil. V poznejem pisanju pravi: „O kakošne preklinjevanja sem pisal v svoj zapisnik! Omenim to le zato, da pojasnim, kako črn je bil takrat moj duh.“ — Ko opravi v Neapeljnu svoje pota, hoče kar naravnost čez Malto v Carigrad popotvati. S tem namenom gre neko jutro iz gostilnice zapisat se na parobrod v Palermo. Na poti pa — se mu obudi hrepenenje po Rimu. Težko kdaj bom v Rim prišel, ako zdaj ne grem, si misli. Zamaknjen v te misli stopi v pisarnico, ki pa ni bila za parobrod, ampak za pošto. Zapiše se tedaj za pot v Rim, in tri dni pozneje, 2. pros. 1842, je že v večnem mestu. Imel pa je za terdno sklenjeno, da se bo le malo časa tam mudil, ker v 15 dneh mora zopet v Neapeljnu biti.

Zadel je skupaj Ratisbon tukaj s prijateljem mladih dni, z baronom Gustavom Bussières-om, s katerim je od mladih lét skupaj živel in bil z njim v ravno tistem penzjonatu. Bussières je bil vžgan protestant, je govor večkrat na vero obračal ter iskal Ratisbona za protestanstvo pridobiti. Ratisbon pa mu je odvrčeval le z zabavljicami zoper keršanstvo. Vender je djal, ko bi kdaj svojo vero menjal, bi se k protestanstvu obrnil

in ne h katoličanstvu. Bil pa je ta pogovor le poveršen in za šalo, brez kake reznosti.

Nato gleda Ratisbon podertine, cerkve, starinstva, umetnije itd. ter iše urno urno dokončati ogled mesta, v katero ni prišel toliko iz radovednosti, kolikor iz nekakega znotranjega gnanja, ki sam ni vedil, od kod in zakaj je. Potem gre na pošto in se zapiše za voz, ki je imel iti od sabote do ponedeljka (16. do 17. pros.) po noči v Neapelj. Od ondot hoče zdajci podati se na Jutrovo. Poslovit se gre torej še s protestanškim prijateljom, Gustavom žl. Bussières-om. Ker ga pa domá ne najde, hoče oddati listek zanj njegovemu bratu Teodoru Bussières-u, zetu francoskega ministra Human-a iz Strasburga. Ravno ta pa je bil poseben prijatelj njegovega lastnega brata, duhovna Teodor Ratisbona. Baron Teodor Bussières je bil iz protestanstva prestopil v katoliško Cerkev, znan kakor pisavec; od njega ravno je naznanilo, iz kterega izvira pričujoči posnetek o Alfonsovem spreobrnjenju. Pri tem tedaj je hotel listek za Gustava B. oddati, in sicer strežaju pri vratih. Previdnost Božja pa je naklonila, da ga strežaj kar v sobo pelje s pristavkom, da je baron že sam domá. Alfonsa nejevolja lomi, ko notri gre. Bussières sicer merzlega brata svojega prijatla vender prav prijazno sprejme. Pogovor se začne, kakor navadno, s tem, kaj je novinec v Rimu vidil in kako mu je dopadlo? Ratisbon je o vsem, kar je vidil, govoril prav merzlo, pristavil pa je: „Nekaj posebnega se mi je primerilo. Ko sem prišel v cerkev Ara Coeli (ki je frančiškanska), sem bil neprevidoma ves pretresen, in ne da bi si bil mogel razlagati, od kod je to! Skazovavec, ki me je vodil, in moje gizjenje spazil, me je prašal, kaj se mi je zgodilo in če hočem oditi? in pravil mi je pozneje, da je večkrat priča bil, ko so bili tujci ondi enako pretreseni.“ — Baron si je mislil pri teh besedah: „Ti boš naš!“ Alfons pa, ki je morebiti baronu misli iz oči bral, je precej in pa za terdno pristavil, da ta presunljaj je bil sploh pobožen, nikakor pa ne keršansk. Teodora je neki skriven nagib budil ter je govor dalje snoval in iskal Alfonsa katoliške resnice prepričati; toda Alfons prijazno miluje njegovo lahkovernost in odgovori: „Jud sem rojen, jud bom umerl.“

Na ta, na videz močnodušni ugovor: „Jud sem rojen in jud bom umerl,“ ne bo odveč majhna opomba. Skorej povsod se naletí na take ljudi, kteri modrujejo, da vsak mora v tisti veri ostati, v kateri je rojen in izrejen. Ne vem, kako bi mogel previden človek kaj tacega terditi! Ako se kitajec, mahomedan, jud, protestant itd. prepriča, da je v zmoti, ali ni neusmiljeno načelo, da mora še dalje v zmoti ostati in ne smé na pot resnice in pravega blagra prestopiti, kterega je našel? Ako bi bilo dobro to pravilo, bi tudi naš Zveličar ne bil smel ukazati: „Pojdite in učite vse narode, ... učite jih vse spolnovati, kar sem vam zapovedal.“ (Mat. 18.) „Kdor veruje in bo keršen, se bo zveličal, kdor pa ne veruje, se bo pogubil.“ In čemu je Sin Božji na svet prišel, ako bi mogli vsi zmoteni ljudje v veri ostati, v kateri so rojeni? S tem ugovorom se pa tudi krivoverski in razkolniški učeniki sami zaušnice dajejo; zakaj tudi oni bi bili mogli katoličani ostati; kaj jih je bes terpinčil, da so iz Cerkve odstopili? Povernimo se pa k nadaljni dogodbi. (Dalje prih.)

Premišljevanja in molitve za vse stanove.

14. Varuj se grešne priložnosti!

Kdor je sklenil grehu slovo dati, mora tudi skleniti, da se bo zanaprej grešnih priložnost ogibal. Če pa kdo pravi, da ne bo več greha delal, grešne priložnosti, v

kteri je vselej, ali skoraj vselej padel, pa noče opustiti, je to naravnost laž, ker skušnja kaže, da se taki nikdar ne poboljša. Če pijanec pravi, da se ne bo več upijanil, kerčme in slabe družine pa ne pusti; če nečistnik pravi, da ne bo več v nečistost se pogreznil, grešnega znanja pa ne pusti; če igralec pravi, da ne bo več krel in goljufal, igre pa ne pusti: je vse to neumno govorjenje in prazno obetanje. Kakor ni mogoče, da bi kdo po žerjavici hodil, pa bi se ne osmodil; da bi ogenj v pertu nosil, pa bi se ne ožgal; da bi smolo ali oglje prijemal, pa bi se ne umazal; da bi se z gadi igral, pa bi pičen ne bil. Ravno tako tudi ni mogoče, da bi se tisti greha obvaroval, ki grešne priložnosti zapustiti noče! — Že s tem, da se človek radovoljno in brez potrebe v bližnjo grešno priložnost podá, pokaže slab namen in željo po grehu. Zato pa tudi duhovni učeniki terdijo, da je takemu že pot v grešno priložnost za greh prišteta, če se tudi morebiti po okoliščinah greh ni vselej zgodil. — Grešna priložnost se nikogar ni poboljšala, spridila pa jih je že mnogo. Človek je že po svoji natori táki, da rad druge posnema, kar pri njih vidi in sliši, samo s tem razločkom, da se kaj slabega raji prime, kot kaj dobrega. — To so spoznali že nevérski modrijani, katerih eden je rekel, da je človek vselej slabši nazaj prišel, kolikorkrat je med ljudi šel; in drugi je rekel: Povej mi, s kom se pajdašiš, in jest ti povém, kdo da si! To resnico nam poterjuje tudi sv. pismo v 17. psalmu, kjer takole beremo: „S svetim boš svet, z nedolžnim boš nedolžen, z izvoljenim boš izvoljen; s hudobnim pa boš hudoben!“ In Jezus, večna resnica, govori: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti poginil!“

In to je čisto naravno, sej pa tudi ne more drugač biti. Vsak človek ima že notranjega sovražnika, namreč hudo poželenje, katero vedno seboj nosi in s katerim se mora vsak dan vojskovati. Če pa v grešno priložnost pride, se z notranjim sovražnikom sklene še vnanji sovražnik, namreč slab zgled, ali naravnost grešno nape-ljevanje; potem nesrečen izid ni več dvomljiv. Grešnik, ki je radovoljno, brez potrebe in prederzno v grešno priložnost se podal, je od Boga zapuščen, ker Bog prederznih grešnikov s svojo gnado ne podpira; sam tedaj stoji nasproti dvema sovražnikoma, in kaj čudo potem, če je premagan! Godí se mu, kakor bojaželnemu fantinu, ki se zanaša na svojo moč in se baha, da se dveh, treh ali še več takih ne boji; skušnja pa uči, da ravno taki pretepecer je največkrat tepen, ali pa še celo ubit! — Še tam, ko se človek ogiblje, kar se more, včasih in nehoté v kakšno grešno priložnost zaide; koliko ložej in hitrejši se še-le uni spotakne, ki takih priložnost radovoljno išče ali se jim brez potrebe izpostavlja. Sv. Anton puščavnik je videl ves svet z zanjkami preprežen in je v velikih skerbéh zdihoval: O Bog! kdo bo odšel (namreč tem nastavam, da bi se ne zapletel in ne padel)? In slišal je glas: Ponižni! To se pravi: On, ki ne zaupa na svojo moč, ampak na Božjo pomoč; on, ki se globoko pripoguje da se v nastavljenе zanjke ne vjame. Ravno tudi sv. Jakob, ki piše, da se Bog prevzetnim ustavlja, ponižnim pa daje svoje gnade (4. 6). Vsim priložnostim ne moremo nikakor ogniti se, sicer bi morali iz sveta iti; nekatere priložnosti že stan seboj prinese, postavim, pri duhovnih, zdravnikih. Ali to je vse kaj drugega. Kdor se prederzno v priložnost podaja, gre sam v boj proti dvema sovražnikoma; kdor pa po svoji dolžnosti mora v priložnost, ni sam, ampak podpira ga gnada Božja, in če je Bog z nami, kdo bo zoper nas? Judita se je podala v hudo skušnjava, ki je bila njeni čistosti nevarna. Ali ker je v silni potrebi in ne brez Božjega navdihnjenja to storila in z molitvijo in postom popred Božjo pomoč si zagotovila; je srečno iz priložnosti in hude nevarnosti prišla, da ni bila nič omadeževana!

Zavoljo grešne priložnosti pa se je treba teh pravil držati: 1. Nikoli in nikdar ne smemo iti v bližnjo grešno priložnost brez potrebe, radovoljno in prederzno, posebno v tako, v kateri smo še vselej ali skoraj vselej grešili; 2. Če nas pa stan in dolžnost veže iti v tako priložnost; moramo vselej popred Boga prositi za njegovo pomoč in gnado, z molitvijo in postom se oborožiti, ves čas v Božji pričujočnosti hoditi in pred ko mogoče, iz priložnosti se odtegniti.

Molitev.

O Bog! Če premišlujem svoje dosedanje življenje, vidim in spoznam, da sem zato tolikokrat v greh padel, ker se grešnih priložnost nisem varoval, ali ker sem jih še celo nalašč, radovoljno in prederzno iskal. Zdaj pa terdno sklenem in sveto obljubim, da se ne bom več prederzno izpostavljal takim nevarnostim. Če me bo pa dolžnost katerikrat v kako nevarnost klicala, hočem vselej k Tebi za pomoč pribežati in s Tvojo gnado upam, da bom vselej premagal! Če bo tudi hudo, hočem z aposteljni klicati: O Gospod, pomagaj mi, da ne poginem! In terdno zaupam na Tvojo pomoč, o Marija, da me ne boš zapustila. Kakor si svojo služabnico Judito neomadežano ohranil v tolikih stiskah in nevarnostih — obvaruj tudi mene vsih grešnih madežev! Kakor si rešil tri mladenče iz ognjene peči, in Daniela iz levnjaka, tako reši tudi mene, o Gospod! iz vsih grešnih nepriložnost in nevarnost! Amen.

(Dalje prih.)

MOŽ BREZ VERE.

(Dalje.)

3. Djavnost,

3) **Djavnost**, v našem pomenu čednostna djavnost je tretje znamenje kerščanskega človeka; spet nov vzrok njegovega dostojanstva. — Djaven ima biti človek namreč, tako djaven k čednosti, kakor nedjaven k pregrehi. O, kako mnogotero, kako neutrudljivo, kako sadovito, kako hvalno se kaže čednostna ta djavnost na tem, ki ima vero in strah božji! Ta vé, kaj je dolžan Bogu, svojemu bližnjemu, samemu sebi; ta pozná, kako imenitue so te dolžnosti, ker je v njih dobro in prav podučen, in z njimi preinjen.

Seveda, tudi možu, ki nima vére, ali pa ki ima le slabotno vero, kratkomalo ni odreči djavnosti. Tudi on je djaven, toda kje je močen nagon djavnosti v njem, kje tista velika moč, s katero bi mogel tolikanj dobrega storiti v sebi in zunaj sebe? On obrača to moč v zgolj malenkosti, v zgolj malopridnosti, ter z njo trati lepi, dragi čas! — Zmeraj nemiren, zmeraj delaven, polne roke ima opravkov; vendar ničesar ne stori, kar bi bilo njega vredno, kar bi veselilo ga še po smerti, ter mu časno djanje v večnosti plačevalo? Človek taki je podoben otrokom; on svoje življenje v šalah in burkah presanja, preotročari, preigrá, presmeja; opravljajoč le to, kar lepša telo, kar lika zunanjost, kar ga uterjuje na pozorišču sveta, kar ga priporoča v družbi; — v takem življenji pa zamuja najvažnejše potrebe!

Bog hotel, da bi ga djavnost njegova še dalje ne gnala! — Pa ne, djaven je tudi še naravnost v hudem. Želiš vojakov? Išči jih v zgodovini. Ali še bolje: sam opazuj, pa natanko, moža brez vere. Akoravno takoj ne doprinaša marsikterih pregréh, mu bomo li to pisali v čednosti? Kaj še! Morda ni čutil nagujenja v sebi, morda ni imel priložnosti. To ali ono djanje grešno je pa bil opustil le zato, ker bi z njim ne bil mogel doseči drugega hudega namena. Morda je mislil, da prav pri tem djanju bodo ljudje nanj gledali; hudo nagujenje je toraj zaterl, da bi ga ne imeli za to, kar je res; opusti

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Bosne.

Iz Sarajeva nam je došlo častno pismo od presvitlega nadškofa, ki je posebne važnosti. Glasi se:

Prečastni Gospod!

Najprvo naznanjam svoje sožaljenje iz dna serca, da je ljubljansko škofijo zadela nesreča, ter je zgubila verlega moža in gorečega pastirja v osebi visokega pokojnika dr. Gogala. Pri radosti, katero smo občutili tudi mi, ko smo zaslišali, da ljubljanski škofovski stol zasede mož, ki bo pravi oče svojim ovčicam, ste zmožni misliti tudi našo žalost, ktera nam je serce presunila, ko je počil glas, da je dobrega Gogala serce odbilo za ta svet, in vsadilo se v iskreno ljubezen samo Njega, kateri edini je vse naše ljubezni vreden. Bog vé, kaj dela, bodi hvaljen tudi za to v tem ko ga prosimo, naj ovdovljeni cerkvi ljubljanski čim prej milostno podá pastirja „secundum Cor suum“ (po svojem sercu).

Ko sem se v Ljubljani mudil ter sem v Vašem velenjenjem društvu v duhovskem semenišu pri prijateljski mizi ranjcega dr. Gogala vžival gostoljubje, snovale so se razne zdravice, ter sem tudi jaz v eni omenil, kako bi ljubljanska škofija dolžnica si storila nadškofijo verhbosansko, ako bi ji darovala zvonove za stoljno cerkev Sarajevsko. Te besede našle so odziv v pripravni volji, skor bi rekel v določilu, zbirati doneskov za napravo zvonov za Sarajevsko katedralo.

V Sarajevem se pripravlja in dovaža potrebno gradivo za zidanje cerkve. Cerkev se ima to leto iz zemlje vzdigniti, leta 1885 se ima pokriti, l. 1886 dogotoviti. Tukaj v Sarajevem se je vstanovilo gospejsko društvo, kteremu na čelu je baronica Appelova, to društvo tukaj samo, po Bosni pa po družih gospéh zbira darove za orglje prihodnje stoljne cerkve Sarajevske; predštev teh orgelj je postavljen na 10.000 gld. Tako tedaj se je nadjati, da bode Bosna cerkvi Sarajevski dala orglje.

Sadaj je torej čas, da se resno lotijo opravila tudi drugod naši prijatelji, kateri so odločili kaj storiti za Sarajevsko stoljno cerkev. Dobro vedoč itd.: derzнем se Vas lepo poprositi, blagovolite med svojimi in našimi prijatelji sprožiti prašanje o napravi zvonov za Sarajevsko stoljno cerkev, in zares zbiranje darov za zvonove čim prej začeti, kajti predštév štirih zvonov je djan na 7.000 gld., in predno se to nabere, je treba dosti časa.

Da tudi jaz nekaj za zvonove pripomorem, obetam, da Vam v začetku mesca kimovca t. l. v svoje ime pošljem 50 gld. Zvonovi se bodo lili v Ljubljani, in to je razlog, zakaj da taj novac poslal bodem v Ljubljano.

Zahvalujem se že naprej itd. . . .

Vaše Prečastnosti

infimus frater in Christo
Josip,
nadškof Verhbosanski.

Sarajevo 12. maja 1884.

Opomba. Lepa, pa težavna je ta naloga. V tem, ko bodo Zagrebčani, ako smo prav slišali, napravili véliki oltar, bi Kranjce, ki so tako močuo za lepo zvonilo vneti, zadelo zvonove poslati v novo nadškofovo stoljnico v Sarajevo, — naši zvonovi naj bi se glasili v glavnem bosanskem mestu . . . Zderžimo se zdaj vsake nadaljnše opombe in prosimo prijatelje in umne čitatelje, naj bi o tem kaj spregovorili in svetovali.

Vredništvo.

je zdaj hudo, da bo prihodnjič storil to bolj neopazovan in varen. — Počenja pa hudo ne le zase, ampak tudi za druge, časih široko na okoli. Povsod seje strupeno seme, oblaga pot nedolžnemu s kameni spodtike in pohujšanja, nastavlja mreže in okanjuje odkritoserčnega in neprevidnega, kalí mir domači in družbinski, podžiga ogenj razpertja, meša se v vse, zmete vse in pokvari vse.

Ali kdaj je pa djaven v dobrem. Morda kader opravlja dela kerščanska in evangeljske čednosti? Ni mogoče; kako neki bi mogel, ker je mož brez vere? — Naj se le po zunanem spoznava k veri; naj le govori, kakor bi bil res pobožen; naj le opravlja verske šege; naj zveršuje dela velikodušnosti, dobrotnosti, pravičnosti: je li pa vse to prava čednost? smemo li izpred oči pustiti namen? Tega nihče ne more poterčiti, in po načelih prave pravosti tega nikakor odobriti ni moč. Ker toraj moža brez vere v vsem tem ne vodi veljavnost vere in njenih zapovedi, ne volja in dopadljivost Božja, ne drugi čeznatorni nagibi, katero ceno imajo pač taka čednostna dela? Mož brez vere je morda miloserčen in radodaren, pa le ker siromaka videti ne mara. Morda je delaven, pa le, da si nabere premoženja; morda je zderžen, pa le zarad zdravja; morda je velikodušen, pa le zarad hvale; morda je priljuden, da bi si naklonil le zaupanje drugih ljudi, ktere namérja ukaniti itd. So pa li to čednosti? Ali pri Bogu veljajo? Ali človeku dostojanstvo povikšujejo? Nikakor ne. Te čednosti prav za prav družega niso, kot hinavščina; mož pa, kateri jih zveršuje, je po čerki taisti mož, o kterem piše sv. Pavel, da ima sicer videz pobožnosti, njeno moč pa taji (II. Tim. III). Ko bi mogel ta človek, kar želi, doseči po drugem potu, gotovo bi se ne hip ne obotavljal, tudi zunanje dobro upustiti, pa hudo storiti, koderkoli bi tirjala njegova strast. Ne bo se odpovedal nobenemu veselju, ako tudi ima zanemarjati dolžnosti pravice. Raji bo odtergoval potrebne reči onim, za ktere mu je skerbeti, kakor da bi sebi kaj odrekel, kakor da bi omejil lastno samopašnost. Ker ima krive misli o časti, ne stori tega, kar daje pravo čast, ampak to, kar se zdi častno v krogu nespametnih in njegovih pajdašev. Poprijel se bo vsaktere goljufije, če bo le videl nektere, da se za to nič ne zmenijo. Dolžnosti prijateljstva bo le dotlej spolnoval, dokler bo upal od njega dobička, in dokler se od njega nič zahtevalo ne bo. Na srečo, na čednost bližnjega se ne bo oziral, ako bo videl, da tuja sreča njemu ne koristi. Celo dobro ime bližnjega mu ne bo več sveto, bližnjega napake bo množil ali manjšal, kakor bo kazalo njegovi koristi in njegovi samopašnosti. Ob kratkem, mož brez vere ne bo le nič dobrega storil, temuč si bo dovolil vsako strast, vsako pregreho, ako bo le služila njegovim častiželjnim in lakomnim namenom. — Kaj porečem o viši čednosti sv. evangelija? Nič ne rečem. Kajti ako se deržimo le tega, kar smo povedali doslej, moremo li še misliti, da mož brez vere more biti mož čednosti ali da bo mož čednosti? Nikakor ne. Čednost, zverševana iz naj čistejših, naj plemenitejših namenov, le taka čednost daje človeku pravo vrednost, visoko dostojanstvo; le taka čednost nas približuje naj popolnejšemu Bitju; le ona nas povzdiguje nad vse druge stvari. — Imej še toliko zunanjih prednosti, še toliko leskečih lastnosti, še toliko znanosti, bistrosti: vse to ti ne nadomesti, vse to ti ne dá dostojanstva, kakoršnega daje ona. Ker je mož brez vere potem takem nezmožen za čednost, kakor smo videli, je tudi gotovo, da zametuje svoje dostojantvo, svojo čast, da psuje nagon djavnosti, ter se spet pokaže malopridnega človeka.

(Dalje prih.)

Z Iga. Kar se dandanes po svetu godi, in v raznih družtvih govori, se vse očitno pripoveduje in po časnikih svetu oznanjuje; naj tudi Danica, ktera vselej rada hvale vrednega, svojim čitateljem naznani, da so se obhajale duhovne vaje ali eksercicije od 28. aprila do 8. maja na Igu prav vspešno in slovesno. V ponedeljek zjutraj so poslali naš preč. g. fajmošter voz v Ljubljano, kteri je pripeljal okoli poldne 3 čast. gospode lazariste med priterkovanjem zvonov k farni cerkvi. Po kratki molitvi v cerkvi so se podali v farovž. Ob dveh popoldne so se začele duhovne vaje za otroke — drugi dan ob 10 zjutraj po klicanji k sv. Duhu vaje za dekleta, ktere so se obhajale zanje tri dni; prihajalo je k eksercicijam okoli 400 deklét, ktere so imele vsaki dan tri govore in eno premišljevanje (konzideracijo); le zjutraj so k svetim mašam tudi drugi hodili, potem so bile vedno same v cerkvi dekleta, ktere so se ves čas predpisanega reda držale, tako da je bila vsaka ura odločena za kako duhovno opravilo, zadnji dan so obhajali domači preč. g. fajmošter med slovesno sv. mašo za sv. obhajilo dobro in lepo pripravljene dekleta.

V četrtek, to je 1. maja, so bile pri krasno okinčanem šmarničnem altarju slovesne litanije M. B., potem „Veni S. Spiritus,“ in nato so se pričele duhovne vaje za žene. Imele so zopet vsaki dan tri govore in ob 2 popoldne stanovski poduk. V nedeljo zjutraj so bile žene med sv. mašo obhajane po preč. g. fajmoštru; bilo je žen okoli 700 pri mizi Gospodovi.

V nedeljo popoldne ob 2 pričele so se duhovne vaje pa za fante in može; po slovesnih litanijah in „Veni S. Spiritus,“ stopili so čast. g. Frančišk iz Celja na prižnico ter so imeli prvi govor; in ta gospod so potem bili vodnik duhovnih vaj tudi za nas, može in fante. Že začetek je pokazal, da serce naših mož in fantov je dobra zemlja za resnico božjo, koliko bolj pa konec. Neki mož je prišel le na pogled v cerkev, pa bil je presunjen ter spreobrnjen, je zopet prišel, iskal v spovednici pokoja vesti ter se je umiril z Bogom. Veliko solza spokorjenja, solza veselja se je pretočilo, — cele noči so bolj oddaljeni možeje in fantje ostali v cerkvi, ter so molili sv. rožni venec, in ginjeno prepevali litanije Matere Božje. Serce se je veselja topilo, ko so v četrtek zjutraj preč. g. fajmošter obhajali med slovesno sv. mašo več ko 1000 domačih mož in fantov. Veselje in hvaležnost ljudstva zavolj te dobrote se ne dá popisati. Ko smo imeli možeje svoj stanovski poduk, takrat so peljali v slovesni procesiji g. misijonar z g. Jurijem Dernovškom fante v bližnjo podružnico, in tukaj so pa imeli mladenči svoj stanovski poduk. Nazaj gredé so fantje kaj slovesno prepevali Marijne in misijonske pesmi; pokazali so djansko, da so v resnici vojniki Kristusovi, da se hočejo zanaprej pod banderom Jezusovim vojskovati, Vsi smo bili ginjeni viditi toliko število — okoli 4 do 500 hrabrih in za zveličanje duše tolikanj vnetih mladenčev. Veliko dobrega sadú je donasal naši fari sv. misijon, ktereга smo lansko leto obhajali; upamo, da letošnje duhovne vaje bodo pa stoteri sad obrodile. Bog daj, da bi se na več krajih naše mile domovine obhajale take zveličavne duhovne vaje; potem bo manj greha, greha pijanosti in nesramnosti, več pa molitve in zatajevanja. Kdo ne sprevidi, kako se cela fara povzdigne s takim svetim opravilom.

Hvaležno kličejo ljudje čast. gg. misijonarjem in domačim gospodom, posebno pa domačemu preč. gospodu fajmoštru, kteri se tolikanj trudijo za našo večno in časno srečo, kličejo namreč: Bog plačaj, Bog poverni to nepozabljivo dobroto! — Bog neskončno milostljivi daj, da bi vsi ostali stanovitni v dobrih sklepah!

—l.

Z Gorenjskega se nam piše, da so se v dveh ondotnih farah: v Dražgošah in v Železnikih, veršile zadnji čas prav lepe in spodbudne cerkvene slovesnosti. V Dražgošah so tretjo nedeljo po Veliki noči blagoslovili novi sv. Križev pot po navadnih obredih vis. čast. g. O. Jožef Bizavičar iz Ljubljane. Azistirali so jim poleg domačega g. duhovnega pastirja trije čast. gg. duhovniki iz okolice. — V Železnikih pa je bila enaka slovesnost koj naslednjo četrto nedeljo po Veliki noči med azistenco šesterih čast. gg. duhovnov. Opravljali so blagoslovljenje preč. g. P. Kalist Medič, gvardijan v Ljubljani. Na obeh krajih nesli so med veličastnim sprevedom, streljanjem in zvonjenjem novi sv. Križev pot iz farovža v cerkev, in vse daljne slovesnosti so se godile vpricho obilnih množic domačega in sosednjega ljudstva. Novi Križev pot bode vernim prebivavcem dolga leta v blago tolažilo in zaklad velikih duhovnih milost za žive in za mertva.

Postojna, 14. maja. Kaj okusna in umetna je notranja oprava naše v romanskem slogu zidane glavne farne cerkve sv. Štefana; zlasti povzdiguje jo prekrasna slikarija, katera stane nad 8000 gld. Slikal jo je daleč okrog sloveči Italijan Fabris več lét ter doveršil umetno svoje delo l. 1882. Enako lepšala bode cerkev nova léca, katera se stavi ravno te dni v svetišče Božje. Izdelal jo je domači umetnik iz sivega kamenja in belega marmora g. Vurnik, kamuosek iz Radoljice. Samo delo, brez kamenja in družih stroškov, bode stalo 1400 gld., vse skupaj pa 2300 gld. In da se vprašamo, od kod ta denar, od kod neumorna skerb za lepoto cerkve, prijeten nam je odgovor, da vse to stori za Božjo čast toliko vneti prečastni g. dekan J. Hofsteter. Zato naj si bode svést, da hvaležnost naša mu je gotova ter plačilo zasluženno pri Bogu. Bog naj nam ga še dolgo ohrani!

V Liencu na Tirolskem bode v kratkem blagoslovljena nova hiša katoliških rokodelskih pomočnikov. Večina pomočniških družb iz Tirol in Korotana bode zastopana. Blagoslovljal bode vojniški škof dr. Gruša.

Naj opomnimo pri tej priliki, da tudi družba ljubljanskih pomočnikov ima zemljiše kupljeno za svojo lastno novo hišo, in tudi nekaj cvénka je za zidanje že pripravljenega; toda le za dober začetek. Naj bi jim torej, kteri morejo, roke — ali da prav rečeno: „beca“ podajali, da bodo mogli nakviško. Glejte, da eno prvih opravil novega škofa bode blagoslovljevanje nove hiše rokodelskih pomočnikov. O, to ni mogoče! No, če ne, pa malo odjenjamo; zahtevamo pa: saj blagoslovljenje podstavnega kamna rokodelske hiše bodi eno prvih opravil novega škofa. Več pa ne moremo odjenjati.

Bosansko. Presvitli gospod verhbosauski nadškof Jožef Stadler v prelepem pastirskem listu obravnava dve reči:

Na prvo naznanja, da je ravno dve leti preteklo, kar so mu sv. Oče Leon XIII tudi Banjaluško škofijo v začasno oskerbljevanje izročili; v konzistoriji 27. sušca t. l. pa so škofa za Banjaluko izvolili svitlega gospoda P. Marijana Markovića, mnogozaslužnega, od vsih spoštovanega gospoda. Torej se presvitli nadškof s tim pisanjem poslavlja s škofijo Banjaluško; vender pa je čisto ne zapuša, ker neizbrisljivo je tudi ondote prebivavce zapisal v svoje serce, in hoče ponižno prositi tudi Jezusa, da naj jih nikoli ne izbriše iz svojega Serca.

Drugo pa tiče mesec majnik in Šmarnice. Nihče ne pride k Jezusu, kakor le po Mariji, pravi dalje, kakor je Jezus le po Mariji na svet prišel. To pa je višji pastir obširno pojasnil, ker je bilo ravno pred nastopom mesca majnika. Ves pastirski list od 25. sušca Marijino čast oznanuje in pojasnuje; torej tudi mi, ki

smo še v majniku, posnemimo nekoliko iz tega lepega pastirskega lista.

Sv. Avguštin pravi, da svet ni bil vreden sprejeti Sinú Božjega neposrednje iz roke nebeškega Očeta, in zato ga je dal Mariji, naj ga po nji svet sprejme. Sin Božji je postal človek, pa samo po Mariji in od Marije. On ni hotel stopiti na ta svet v moški starosti kakor človek nenavezan na druge; temuč postal je nekako dete, ki je bilo v strežbi in skerbi matere Marije. On je modrost brez konca, ktera je naj bolje vedila, kako se more Bog naj bolj preslaviti, in človek naj ložej rešiti; in glej, on je za naj modrejše cenil, v vsem podložen biti blaženi Devici, in to ne samo eno ali dve leti, ampak celih trideset lét. Sin Božji je bil navezan na Marijo v svojem začetku: kajti ni hotel poprej človek od nje postati, dokler ni po arhangelu Gabrielu iskal njenega privoljenja. On je bil navezan na Marijo v svojem osebnem življenji: ker bil ji je pokoren. In to je toliko vredno, da sv. pismo o vsem tem življenji samo to spominja, da ji je bil pokoren. On je začel svoje čudeže na njeno prošnjo; posvetil je sv. Janeza pred njegovim rojstvom, pa na Marijino besedo. Ravno da je Marijino pozdravljenje prišlo do usés Elizabeti, in že je bil posvečen sv. Janez, še predno je bil rojen: in to je prvi naj večji čudež, ki ga je Jezus storil v redi milosti. Pri ženitovanji v Kani Galilejski je spremenil Jezus vodo v vino, to pa na prošnjo svoje matere Marije, in to je čudež, ki ga je Jezus storil v natori. In v čas njegove smerti je bilo potrebno, naj bode poleg križa tudi mati Marija, ter se z njenim privoljenjem daruje nebeškemu Očetu za odrešenje rodú človeškega. Pa tudi zdaj v nebesih naš Gospod Jezus, ker je vedno Sin Marijin, kakor je bil na zemlji, ne noha biti naj bolj pokoren Sin vsih sinov proti svoji naj bolji Materi, ter so mu tudi zdaj njene prošnje, rekel bi, zapovedi, ker nikoli ji ne more odreči, kar ga prosi, ker to je vedno primérno njegovi sveti volji.

Po daljnem pojasnovanji Marijine moči in pomoči za nas pri Bogu pravi:

Blažena Devica Marija je tudi naša srednica pri Jezusu, kakor je Jezus naš srednik pri nebeškem Očetu. Po Jezusu mi v edinosti z vsimi verniki prosimo nebeškega Očeta. Po Jezusu in naslanjajoč se na njegovo zasluženje stopamo pred veličanstvo Božje. Ali mar ne potrebujemo koga, da nas pri ravno tem Sredniku zagovarja? smo mar dosti čisti, da se sami z njim zedinimo? ali ni on Bog in v vsem Očetu enak, naj svetejši in vsega češenja vreden, kakor Oče sam? Res, da je v brezkončni ljubezni postal naš Srednik pri svojem Očetu, da njegovo jezo utolaži, da za nas plača, kar smo se mi zadolžili; ali pa se ga vendar ni nam bati, ko premišljujemo njegovo veličanstvo, njegovo svetost? Zato nam je s sv. Bernardom reči, da potrebujemo srednika pri Sredniku, in ta je Srednica blažena Devica. Po nji je Jezus Kristus prišel k nam, po nji je nam k njemu priti. Ako se bojiš stopiti pred Jezusa, svojega Boga, ali zarad njegovega veličanstva, ali pa zarad svojih grehov; pa stopi pred Marijo, svojo Mater in Besednico. Ona je dobra, ona je milostljiva; v nji ni nič ostrega; ona je zgoli usmiljenje in nikdar od sebe ne odbija, tudi naj večega grešnika ne . . .

Sv. Alfons Lig. premišljujoč, da je Marija bramba ubogih grešnikov, ginljivo zakliče: „Tukaj sem, ki se k tebi zatekam! Sveta Marija, Očeta sem zgubil, pa ti si mi Mati, sila je, da me zopet odkupiš. V toliki nesreči te kličem na pomoč, pomagaj mi! Ali bom ostal brez tolažbe? Ne . . . Kdo te je kdaj prosil, da bi ga ne bila uslišala, mu ne pomagala? Kdo se je kdaj zgubil, ako se je k tebi zatekel? Le tisti se pogubi, kateri se k tebi ne zateče. Daj mi tedaj, moja

Kraljica, ako hočeš da se Zveličam, da vedno v tebe kličem in v té zaupam.“ Po tem tedaj, ako hočemo priti k nebeškemu Očetu, pojdemo k Jezusu; on je naš Srednik pri njem, ker nas je odkupil, in srednica pri Jezusu pa Marija.

Po dolgih in prelepih naukih o Mariji in njeni silno veliki veljavi pri Bogu veléva viši pastir, da naj se pastirski list bere ljudstvu banjaluške škofije prvo nedeljo, ko ga v roke dobijo.

**Ali imate koga, ki ni opravil za veliko noč? . . .
Poslušajte!**

Dve pridni sestri ste imeli brata, kateri je bil zašel na slabe poti in nič ni hotel od božjih reči slišati. Ni bilo več upanja za spreobrnjenje. Slednjič je duhoven sestri spodbudil, naj se k Bogu obrnete in za brata molite. Obedve ste torej molili celo pobožno. Perva, ki se je bila odločila v samostan, pa vendar le ni šla, je Bogu obljubila: Da hoče, ako Bog njeno molitev usliši, v samostan iti, dasiravno ji je težko od svojih, posebno od svoje sestre se ločiti. Ravno tako je druga sestra, ktera je prvi vedno branila v samostan, obljubila, da ji nič več ne bo branila, je dalje ne več zadrževala. In glejte, kaj se je zgodilo! Brat je opravil dolgo spoved ter prejel presveti zakrament. Ni li molitev in obljuba k temu pomagala? Ko smo to zvedili, mislili smo si: Da bi se pač kaj takega še večkrat zgodilo! Ali ni tudi sedaj še taci družin, v katerih kdo že več lét ni opravil velikonočne spovedi? Ako bi drugi domači prav goreče za njega molili, zaupljivo bi se ravno to zgodilo, kar se je z unim bratom.

Slavospev Mariji

(po sv. Brigiti.)

Z vejco upa, Golobica,
Milostna kraljeva hči,
Polna milosti Devica,
Blago se na nas ozri.
Vzgi v temini luč nam novo,
Pelji v Serce Jezusovo,
Vsem obračaj tje ozir,
Vsim odpiraj sreče vir!

Slava Ti, zaveze skriuja!
Svetega mirú zaklad;
Celi svet Tvoj žar prešinja,
O zastava milih nád!
Ti pod Sercem je počival,
In v naročji sladko bival
Večnega Očeta Sin,
Nam obljubljen iz višin.

Čisto Solnce, brez oblaka,
Zgolj ponižnost, zgolj svetost;
Reka Božja, kjer pretaka
Se ljubezni vsa sladkost;
Oh ljubezen do Dobrote
Večne, in za nas sirote,
V sercu Ti plamti vsikdar,
Vso Te vnel je sveti žar!

Cešena si Marija.

Pozdrav naj moj doní,
Se slavospév glasí:
Cešena si Marija!
Nebó, hrib, dol, morjé
Odmevaj pesmice;
Cešena si Marija!

Bom z angeljem začel,
Kot kdaj ti on je pel:
Češena si Marija!
Oh sladki slavošpev,
Kot harpe čist odmev:
Češena si Marija!

Kdo b' Mater ne serčno
Častil Gospodovo?
Češena si Marija!
V veselji, v tugi vdan
Pozdravlja te kristjan:
Češena si Marija!

Je ljub' mu Sinu všeč
Pozdrav lepo donéc:
Češena si Marija!
Kar Teb' se slave dá,
Za svojo On spozná:
Češena si Marija!

Sladko bo njemu umrét',
Kdor Te pozdravlja vnét':
Češena si Marija!
Se v večnost bom podal,
Bod' zadnji moj pozdrav:
Češena si, Marija!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Avstrijansko. Ministerstvo za kmetijstvo, kakor piše „Oesterr. Corresp.“ namérja kmetijske nauke popolnoma prenehati. — Dobra misel; ako se polovica ur, ki se obračajo na matematiko, in polovica ur, ki jih jemlje fizika, obrerne za potrebne in djanske kmetijske nauke, se noben previden človek ne bo jokali; se vé, da tudi stroški bi se morali po tem razrediti. Treba bi bilo pa tudi nauka o treznosti, o škodljivosti žganja, sploh o lastnostih dobrega gospodarja in poštenega kristjana; potem bi se kmetijstvo povzdignilo. Ali tudi keršanstvo gre k dobremu kmetovavcu? Sej vsak vé, da ne turk, ne jud, ne beduin, ne cigan in rokomavžar niso za kmetijo in kmetovanje; pač pa je pošten katoličan „dober kmetič.“

Rim. Sv. Oče so 24. sušca t. l. v kardinalskem zboru imeli prav tehten ogovor zoper sovražnike sv. Cerkve in poslednjič so naznanili za kardinala: Jož. Sebast. Neto, patrijarha Lizabonskega, in Vil. Sonfeliče, nadškofa Napolitanskega.

Rim. Nekaj o zasebnem življenji in dnevnikih urah našega sv. Očeta.

Leon XIII vstanejo vsako jutro ob 6. Ob 7, po dolgem premišljevanji, imajo sv. mašo; po maši zahvalne molitve. Ob 8 pregledajo in rešijo pisma kongregacij in obširne dopise. Ob 11 sprejmejo škofe, poslanke, romarje itd. iz vseh dežel in stanov. Ob 1/2 se sprehajajo po vaticanskem vertu. Spremlja jih navadno kateri prelato in 2 plemenita stražnika. Največkrat gre z njimi mr. Boccali, skrivni tajnik, prijatelj in zaupnik. Ako ni lepo vreme ali če so sv. Oče kaj slabotni, pe-ljejo se nekoliko po vertu. Kosijo ob 2, kakor je pri mnogih rimskih družinah šega. Pri kosilu so le pol ure, imajo eno mesno jéd, dve prikuhi in sadje. Pijejo, kakor so jim zdravniki nasvetovali, nekoliko vina bordoanca. Po kosilu nekoliko počijejo, potem gredó v svojo zasebno sobico na delo. Ob 1/2 sprejmejo prefekte in tajnike posameznih zborov in se z njimi posvetujejo o cerkvenih zadevah. Ob 8 pregledajo iz raznih dežel časnike. Ob 1/2 10 molijo rožni venec, ob 10 malo večerjajo in sicer vedno enako: juho, eno jajce in malo

salato. Potem se zopet umaknejo v svojo sobo. Poročevalec pristavlja, da je res čudovito, kako so sv. Oče pri življenji tako polnem truda in britkosti že nad 6 lét vender razmeroma tako čversti in zdravi. Bog jih ohrani še veliko lét!

Jeruzalem. Pred nekoliko mesci je častiti pater Elija Mehakade, vikar gerško-katoliškega patrijarha, za 60.000 frankov kupil hišo sv. Veronike, šesto postajo sv. križevega pota. Zopet je v roki katoličanov, ko je bila že več sto lét v oblasti turkov. 9. sušca je imel na tem kraju prvi sv. mašo slavni čast. P. Alf. Marija Ratisbon.

Iz Solarola. (Slučaj — neslučaj.) Florenški „Giorno“ pripoveduje pretresljivo dogodbo. V okrajini S. Monte je cerkev, posvečena sv. Boštijanu. Liberalni brezbožniki so se zagnali nad tisto cerkev ter so jo hotli zatreti in podreti, češ, da je potreba preveč stroškov za ohranjenje te cerkve, pa da je ta kraj nezdrav itd., kakor znajo prostomišljaki, kader hočejo kaj svetega odpraviti. Nekteri svetovavci in stanovniki so bili tega silno veseli in bahali so se s tem, kakor s kako zmago. Ljudje pa so ugovarjali, da je izobčen, kdor kaj tacega počenja; glavač liberalcev pa je odgovoril nesramno: „Ako so kake izobčenja, vse jaz nase vzamem.“

Začnó tedaj podirati cerkev in odnesó podobo (statuvo) sv. Boštijana, podirajo oltarje, tudi kosti merličev v rakah ne pusté v miru ter jih z njih mést odpravljajo. Tisti svetovavci in udje so pričujoči pri bogoskrunskem, tolovajskem počenjanji.

Neprevidoma pa začne slabo prihajati svetovavcu, kateri je bil med prvimi, ki so brezbožni naklep pospeševali. Začela se je bolečina v roki, razpasla se je po vsem životu. že v prvih trenutkih mu je besedo zapadlo in v 48 urah je umrl. Ob enem času mertvud zadene in končá družega svetovavca, ki je bil drugi v prederznem počenjanji. Tretjega je hromota zadela na jezik. — Te dogodbe so s strahom napolnile tudi tiste, ki se radi védejo, kakor bi ne verovali v kazni Božje. Med tem pa so po višjem povelji odjenjali cerkev razdevati in dekana so naprosili, naj podobo svetnikovo sprejme v svojo dekanijsko cerkev, ter naj se tam časti. — Ljudstvo pravi zdaj, da je Svetnik svoj glas razodel — „vox populi vox Dei.“

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog do-brotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v bratovsko molitev. — Nekdo priporočen N. lj. G. presv. Serca in drugim pomočnikom za dušno in telesno zdravje in za resnično poboljšanje. Zahvalo hoče naznaniti. — Žena priporočuje razuzdanega moža za poboljšanje. — Bolan v nogi za zdravje. — Neka neprijetna zadeva, da bi se vgodno vravnala. — Mož z bolno roko za zdravje. — Devica, da bi dosegla doželjeni redovni stan. — Oseba za zdravje, če je Božja volja. — Hudobnim strastim vdana sa poboljšanje. — Ženska na nogi hroma tako, da so jo mogli z vozičkom v oddaljeno cerkev voziti, pa je bila na priprošnje N. lj. G. toliko okrevala, da je lahko brez ptuje pomoči hodila, za kar se je bila tudi Bogu po Danici očitno zahvalila; zdaj pa se ji je na veliko žalost domačih tako shujšalo da ne samo mora vedno ležati, ampak, kar je še hujši, se

ji je tudi pamet zmešala. Ker po zdravnikovi razsodbi je malo upanja, da bi se kdaj ozdravila, se vnovič s toliko večjim zaupanjem v bratovsko molitev priporoča, ker bila je že enkrat uslišana, da bi ji vsegamogočni Bog na priprošnjo N. lj. G. in sv. Frančiška milostno zopet dodelil ljubo zdravje, ako je Bogu v čast, in njeni duši v zveličanje. Uslišanje se bode po Danici razglasilo. — Bolan terdovratnež, skor umirajoč, za spreobrnjenje.

Koledar za prihodnji teden:

26. vel. travna. S. Filip Ner. — 27. S. Magdalena Pačiška. — 28. S. German. — 29. Teodozija. — 30. S. Ferdinand. — 31. S. Angela.

Mesec rožnik je posvečen posebno božjemu češenju presv. R. Telesa in Serca Jezusovega.

Listek za raznoterosti.

Prosimo, naj ne prezró blagi čitatelji dopisa z Iga v današnjem listu. S tem je pokazana pot, po kateri bi se zaupljivo zlagoma dale prenoviti cele duhovnije. Kolika sreča za ljudi!

Pervo sv. Obhajilo so v uršulinski cerkvi obhajali 15. in 21. majnika za notranje in vnanje šole. Pridružilo se je nekoliko učenk iz c. kr. vadnice in družih ter je bilo vsih skupaj obakrat blizo poldruga stotina. Obhajalo se je prav slovesno z orgljanjem, lepim petjem in čast. g. katehet A. Keržič je otročiče v nemal s prav primérnim in ginljivim govorom.

Smarnice se po vsih cerkvah prav pridno obiskujejo in prelepo obhajajo; tudi pri sv. Petru je velika cerkev napolnovana. V stolnici so premišljevanja čast. P. Künerja zmeraj enako zanimive in segajo v naj globokejši živce človeškega bitja.

Nespodobnost in bogoskrunsko obnašanje. Vsako leto se slišijo pritožbe, da se pri velikih vratih znotraj in zunaj ustavljajo med šmarničnim opravilom zijala, ki se pohujšljivo obnašajo; eden gospodov je slišal celo bogoskrunsko oponašanje pri molitvah. Tako téslo res ni vredno družega, kakor da ga kdo za uho prime in iz hiše Božje sune. Ranjki Slomšek je hudo svaril nespodobno obnašanje v cerkvi in rekel, da „pri vratih navadno le smeti ostajajo,“ to je, naj bolj zaverženi ljudje. Pritožujejo se gospodje, da so ondi celo taki, od kakoršnih je pričakovati postavnosti in olike. Če kdo, gotovo mi želimo mladenčem le dobro; pomisli naj pa vsak, da z bogoskrunstvom v svetišču si najprej in za vselej zapravi blagoslov Gospodov. „Bog se ne dá zasramovati.“ Pa tudi tega ni pozabiti, da ena sama čertica je zadosti, da te za vse žive dni nesrečnega storí, naj le reč pride na pravem mestu do ušés.

Z Gorenjskega. (Kratka pa krepka molitev.) „Bog se usmili škofije in pošlji nam moža Slomškovoga duha!“

Spreobrnjenje. V Pešti, kakor ogerski listi naznanjajo, je imel ta teden keršen biti rabinar Sztering z vso družino.

Kazališa gorijo le še dalje! 16. t. m. je pogorelo mestno kazališe na Dunaju. Vse znotranje je razdjanje. Deset kazališ, kakor „Vaterland“ našteva, je imelo požar od začetka grudna prešnjega leta, tedaj v manj kot 6 mesecih.

Milost presv. Jezusovega Serca. Eden očetov je imel sinčka že dva mesca bolnega v postelji, nad katerim so bili zdravniki obupali. Slišal pa je brati, kolike mi-

losti se dosega po pribežanju k Jezusovemu Sercu. Poživi se mu vera, v četrtek priporoči sinčka v molitev, v petek prejme ss. zakramente, da bi večí moč imela njegova molitev, in v nedeljo je bil sin že iz postelje, iz vsake nevarnosti, ter je tudi že igral s svojimi tovarši. (Bollet. Sales. v Torinu za mesec april 1884.)

Cerkev Jezusovega presv. Serca v Rimu se zida že precej dolgo časa. Stroški tam za take dela niso majhni. „Bolletino“ v Torinu pravi, da je treba po 20 tisuč lir na mesec. Delo se dozdej ni pretergalo, v sili so pa tudi in hitreje bi napredovalo, ako bi imeli pomočkov. Zato hočejo tudi tam napraviti srečkanje. (Kdor bi hotel za srečke ali pa za cerkev kaj poslati, se lahko zgodi pod napisom: Al M. Rev. D. Francesco Dalmazzo, parrocho del Sacro Cuore, via posta s. Lorenzo, 42. Roma.)

Janko in Kiseljak.

Janko. Kaj ti je, Kiseljak, da si tako zagrizeno razkačen na jezuite, ali ti je morebiti kateri očeta ubil?

Kiseljak. O ne, — očeta ne, ampak moja tako ljubljeno nejevero mi ubija, ker mi tako hudo in neoverzljivo do živega pritiska, da mu ne morem kaj.

Janko. Kaj ti je pa spet načinil?

Kiseljak. Staro vražo in laž zoper jezuite, ki so se je že nemški moji prijatli naveličali, sem bil v mladoliberalni ponvi pogrel; pa precej so mi bili na sledi in so mene potisnili na žerjavico, ki sem jo za nje pihal.

Janko. Kar si iskal, si pa našel.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Po čast. P. Jožefu Bizavičarji 3 gld. — G. Radoslav 1 gld. „za korenjake dijake — naprednjake v pravem pomenu in prave kato-ljske možake.“ — Blagorodni g. Anton Možik 5 gld. — Čast. g. župnik Jakelj 3 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Po čast. P. Jož. Bizavičarji 50 gld. — Preč. g. Dom. Alpi v Gorici 6 gld. — Škofja Loka zopet 30 gld. za srečke.

Za sveto Detinstvo: Iz namena, da bi nedolžni otročiči v nebesih prosili za spreobrnjenje zgubljenega in razuzdanega moža. — Iz Radolice 5 gld. — Po čast. P. Jožefu 7 gld.

Za sv. Očeta: Iz Godoviča čast. g. župnik Nik. Križaj 4 gld. 25 kr.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Idrije 31 gld. 45 kr. *) — Iz Trate 12 gl. 10 kr. — Iz Drage 6 gl. — Iz Zaplane 19 gl. 30 kr. — Iz Šent-Vida nad Vipavo 25 gl. — S Trebelnega 34 gl. — Od Stare cerkve pri Kočevji 16 gl. 20 kr. — Iz Sel pri Šumbregu 13 gl. — Iz Čateža pri Savi 13 gl. — S Kovora 4 gl. 30 kr. — Z Zgornjega Tuhinja 8 gl. 50 kr. — S Križa pri Teržiču 16 gl. 46 kr. — Iz Podbrezja 21 gl. 25 gl. — Iz Dol pri Litiji 12 gl. 10 kr. — S Podkrajja 11 gl. — S Selc 18 gl. — Iz Šent-Janža 11 gl.

Za varhe Božjega groba: Po čast. P. Jožefu 2 gld.

Za najbolj potreben misijon: Po čast. P. Jožefu 2 gld.

Za redornike Trapiste: Po čast. P. Jožefu 1 gld. Od + J. R. 1 gld.

Za misijon Ratisbonov: Po čast. P. Jožefu 2 gld.

*) Op. V pismu je bilo 36 gld.; kakošen namen ima ostanek? Vr.